

Justiits- ja Digiministeerium

Teie 01.04.2026 nr nr 7-14/2563

Meie 16.04.2026 nr 5-6/26-651-2

info@justdigi.ee

Arvamus EU Inc. määruse eelnõu kohta

Tartu Maakohtu registriosakond (registriosakond) tänab kaasamise eest ning võimaluse eest avaldada arvamust Euroopa Liidu ühtse äriühingu vormi (EU Inc.) määruse eelnõu kohta.

Registriosakond toetab määruse eelnõus seatud eesmärgesid, eelkõige Euroopa Liidu üleselt ühtse, kaasaegse ja digitaalse ühinguvormi loomist. Toetame eelnõus toodud juhul, kui uus ühinguvorm võimaldab ühingu täisdigitaalset asutamist, lõpetamist ja kustutamist ning on tehniliselt ja sisuliselt kooskõlas Eesti äriregistri senise digitaalse ja automatiseeritud toimetudeliiga. Oluliseks peame, et uue ühinguvormi rakendamisel välditakse praktikas juba ilmnunud ühingu asutamise takistuste kordumist, sealhulgas ärinime konfliktidega seonduvat, asutajate tuvastamise ja digitaalallkirjastamisega seotud probleeme.

Registriosakond hinnangul ei tohiks uue ühinguvormi loomine kahjustada ega asetada uusi ja olemasolevaid Eesti osaühinguid ebasoodsamasse olukorda. Samuti vajab kaalumist, kas ja millises ulatuses on Eestis vajadus ühe tööpäeva jooksul asutatava osaühingu kõrvale uue ühinguvormi loomiseks ning kas see peaks olema kättesaadav kõigile asutajatele. Kui ühingu saab asutada 48 tunniga, siis satub asutamine ka riigipühadele? Liialt lihtsad, odavad ja piiranguteta asutamistingimused (sh väga madal kulu, asutajate piirangute puudumine ja minimaalne andmenõue) võivad praktikas mõjutada senise osaühingu kasutust ning ettevõtluskeskkonna läbipaistvust ja tasakaalu.

Uue ühinguvormi kontekstis peab registriosakond oluliseks, et järelevalve oleks proportsionaalne ja registripõhine.

Täpsustamist vajavad ka digitaalselt loodud ühinguvormi põhikirja roll, selle muutmine ja eesmärk digitaalses keskkonnas, samuti tegevuskoha ja asukoha andmete regulatsioon ja vajadus ning Euroopa äriühingute registri (BRIS-i) tegelik valmisolek tagada sellise ühinguvormi piiriülene asutamine, sealhulgas ühtsete dokumendimallide ja andmete kättesaadavuse kaudu.

Registriosakond toetab ühingu ühinemise ja jagunemise lubamist üksnes sama ühinguvormiga ning ei pea põhjendatuks ümberkujundamiste ega teiste ühinguvormidega ühinemiste või

jagunemiste võimaldamist, kuna see võib suurendada menetluslikku keerukust ning ohustada õiguskindlat ettevõtluskeskkonda.

Kokkuvõttes leiab Tartu Maakohtu registriosakond, et EU Inc. määruse eesmärkidega on põhjendatud edasi liikuda tingimusel, et regulatsioon on selge, tehniliselt teostatav, proportsionaalne ning kooskõlas Eesti äriregistri rolli ja toimimise põhimõtetega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Tükia

kohtunikuabi-juhataja